

tilstand mellem By og Kirke, støttet ogsaa derigennem, at saa mange Lübeckske Patriciersønner fik Sæde som Medlemmer af Byens Domkapitel. Wilhelm Suhrs Bog fortjener al mulig Opmærksomhed. Ikke blot er den værdifuld til Oplysning om det specielle Emne, den behandler, men ved sin strengt principielle Karakter er den tillige velegnet til at danne Mønster for lignende Undersøgelser, som ikke mindst er haardt tiltrængt i nordisk Kirkehistorie.

Bjørn Kornerup.

Det gamle ansete Tidsskrift *Archiv für Reformationsgeschichte*, som har fremlagt saa mange værdifulde Bidrag til det 16. Aarhundredes Historie, er efter den mangeaarige Redaktors, Walter Friedensburgs, Død 1938 blevet underkastet en gennemgribende Reorganisation. Under Ledelse af Professor Gerhard Ritter i Freiburg i. B. (i Forbindelse med Professorerne Heinrich Bornkamm og Otto Scheel) har man besluttet sig til en Videreførelse paa et væsentligt bredere Grundlag end før. Tidsskriftet betragter sig ikke som Organ for konfessionelt bestemt Kirkehistorie, men for almindelig Historie i videste Forstand, for saa vidt den har Tilknytning til »Reformationsbevægelsen« i Tidsrummet ca. 1450—1700. Hovedproblemet, man ønsker belyst, bliver dog først og fremmest Spørgsmaalet om det indbyrdes Forhold mellem Kirke, Stat og Folk i det 16. Aarhundrede. Ogsaa formelt vil en Om-dannelse af Tidsskriftet finde Sted: de Partier, der skal bringe Publikationer af Kildestof, skal gennemgaa en stærkere kritisk Sondring og fremtræde i en mere hensigtsmæssig Skikkelse, eventuelt i bearbejdet Form; der skal lægges større Vægt paa selvstændige Afhandlinger og Undersøgelser vedrørende almindelige Problemer fra Reformationstiden, og foruden egentlige Anmeldelser skal der jævnlig meddeles Oversigter (»Sammelberichte«) over de enkelte Landes Tilskud til den reformationshistoriske Litteratur. Hertil kommer, at Tidsskriftet i særlig Grad ønsker at vise Interesse for den nordiske og den baltiske Forskning paa disse Omraader. — Af de allerede udgivne Hefter under den nye energiske Redaktion fortjener især et Dobbelthefte (1—2) af 36. Aargang (1939) at nævnes. Foruden interessante Afhandlinger af den svenske Riksarkivarie Helge Almquist og den estiske Arkivar Paul Johansen henholdsvis om Dronning Christines Stilling til det østrigske Protestantspørgsmaal 1653—54 og om den sværmeriske Franciskaner Johann v. Hilten bringer dette Hefte en udmærket Oversigt over svensk Reformationsforskning

ved Professor Hjalmar Holmquist og en tilsvarende for Letlands og Estlands Vedkommende af Professor Leonid Arbusow i Riga.

Bjorn Kornerup.

Robert Gore-Browne: *Lord Bothwell. A Study of the Life, Character and Times of James Hepburn, 4th Earl of Bothwell* (London 1937) handler om en person, som i næsten 360 aar har hvilet i dansk jord; der kan sikkert være grund til at henlede danske historieinteresseredes opmærksomhed paa den.

G.-B. slutter sig til dem, der, som bl. a. afdøde prof. F. C. C. Hansen, mener, at hovedet og kroppen i Faarevejlekrypten virkelig er Bothwell's. Han bestyrker denne opfattelse ved i sin bog at gengive baade Boyle-miniaturen af jarlen fra 1566 (det eneste eksisterende autentiske portræt¹) og et fotografi af mumiehoveder, taget fra omtrent samme synsvinkel som den, fra hvilken billedet er malt. Desuden har han paa mumiens tinding sporet »et svagt hvidt diagonalt ar«, dér hvor Bothwell i oktober 1566 rantes af grænsereveren Jock o' the Park's tohaandssværd.

Som bekendt er James Hepburn, med fremdragelse af, hvad der vidstes om hans anholdelse i Norge 1567 og hans fængselsliv paa Malmøhus og Dragsholm, 1863 skildret her i tidsskriftet af F. Schiern (en afhandling, som senere udgaves i engelsk oversættelse af D. Barry). G.-B.s bog er den første monografi over jarlen, som er skrevet af en af hans britiske landsmænd. G.-B., der er Skotte af fødsel, har skabt sig et navn i den angelsaxiske literære verden ved flere værdifulde rejseskildringer, romaner og skuespil. Han er ikke historiker af fag, men han har baseret sin bog paa et aarelangt indgaaende studium af trykt og utrykt materiale til Bothwell's historie (ogsaa de dansk-norske kilder), og den kan i følge hele sit anlæg fordre at blive bedømt som bidrag til den historiske forskning over Bothwell's og over skotsk historie paa hans tid. Kildeangivelserne er vel mindre minutiøse, end det kræves i strengt videnskabelige værker — ti bogen vender sig til en stor læsekreds — men det er dog næsten overalt muligt at se, paa hvilket kildegrundlag fremstillingen bygger, og atter og atter indflettes i denne drøftelser af dette grundlags paalidelighed eller upaalidelighed.

Lad det blive sagt med det samme: »Lord Bothwell« er en ualmindelig fængslende bog, skrevet af en kunstner og psykolog med en historikers viden paa det omhandlede felt. Ingen vil for-

¹ Dette portræt var i øvrigt ukendt for F. C. C. Hansen.